

SALVADOR DEL DESERT

Winston Brown

De qui dieu que voleu que us parli? Ah, Salvador, Salvadorsito! My little man! El *chingado* més *chambón* del món, m'encanta aquesta manera de parlar que tenen, *chingado*, *chamaco*, *chido*, *wey*...a mi sempre m'ha sonat a noms de plats diferents. Jo no sé com s'ho fan però bé, si s'entenen entre ells...Bon nano, una mica callat això sí, però bon nano. Aquí hi arriben molts, són com les mosques, les apartes i dos segons després tens cinquanta més a sobre, així que feina és feina. El que vull dir és que no tens temps de donar-li gaires voltes, m'entens? Lleï de vida, sinó et tornaries boig. Ja ho sé, ja ho sé, val, la gent ens odia, sistemàticament, els uns i els altres. Sobretot els hippies aquells pollosos amb pares que viuen en mansions. I jo els dic, i quan tinguis el teu carrer ple de *Spics* pidolant davant la porta de casa a qui li demanaràs ajuda? A qui et queixaràs? Ell va ser dels llestos, bé, tampoc tenia cap opció millor.

Almudena Gonzales

Ja feia temps que no el veia bé. Una mare s'hi fixa en això i cada dia veia que la mirada se li anava buidant. Sabeu el que vull dir? Com quan mires i no veus res, així el veia a ell. M'adonava que si seguia com llavors tard o d'hora tindria la mirada morta, la mateixa mirada morta que veia en tants d'altres nanos que havien decidit tirar pel dret i agafar el camí fàcil, que aquí vol dir agafar una

fusca i fer el que et diguin. Quin remei. Cadascú té la sort que té de néixer on ha nascut. Però a ell sempre li han fet por les armes, mai n'ha volgut saber res. Cada cop que veia una desapareixia com una ombra rere la primera cantonada que trobava. Jo crec que tot va canviar el dia que va desaparèixer la Luisa. Va ser una nit que va sortir de festa amb les amigues, «anem a ballar i a prendre una mica» va ser la darrera cosa que em va dir. Cap d'elles va tornar i mai hem tornat a saber res. En Salvador n'estava molt de la seva germana gran. Allò va ser un gran trasbals per a la família, tot i que cada dia penso que en qualsevol moment ella tornarà a aparèixer per la porta. Però ell no. En quan la Luisa va desaparèixer jo crec que Salvador va decidir que havia de marxar d'aquí. I que voleu que faci una mare, deixar que la mirada del seu fill es vagi buidant dia rere dia?

Florencio Flores

Jo no sé perquè sóc així. Jo sé que sóc l'ovella negra de la família. I això que el pare i la mare eren ben normals i bones persones, però que voleu que faci si he sortit d'aquesta manera? Al principi vaig voler fer el que tocava, bé, el que sempre m'havien dit *que tocava* però de seguida veies que allò era una entabanada total. Així que vaig canviar diguem-ne, d'ocupació professional. Tampoc era que allò altre m'agradés gaire però com a mínim no et senties idiota. Amb una *fusca* a la mà la majoria no van de gallets i tot són senyor, sí senyor. Així que què voleu que us digui? no hi ha comparació. Però va arribar un moment que ja m'estava afartant del tema. La meitat de la colla havien estat cosits a trets pel carrer en un moment o altre. I això et fa pensar si paga la pena. Jo cada cop més li donava al cap, al coco, al crani, digues-li com vulguis. Cranejava tot el dia, era un no parar. No tant per haver de prémer el gallet, això rai, perquè li fotíem tant a l'herba que tot et semblava com un somni, com si la cosa no anés amb tu. Però vaig començar a imaginar-me coses rares, i us ho juro que em passava el dia veient gent que em seguia tothora. La resta em deien que estava guillat però jo sospitava de qualsevol ombra. I què voleu que us digui? al final això cansa mentalment, no pots passar-te la vida en estat d'alerta. Llavors un dia em vaig trobar en Salvador,

feia cinc anys o més que no sabíem res l'un de l'altre. Estava bastant fart de tot això. Jo sabia que la seva germana havia desaparegut feia cosa d'un any, però els passa a tantes que ja ni m'en recordava. El cas era que ell també portava temps amb l'idea rondant-li al cap de marxar d'aquí. El futur que m'esperava en aquest forat de món ja m'el podia imaginar així que vam anar a provar sort a la frontera. No ens podia anar gaire pitjor que aquí.

Macarena de Luís

En actiu des de febrer del 2015. L'horari que pitjor porto és el de matins. Comencem a les quatre de la matinada. Amb total sinceritat, si se'm permet, he de dir que no m'agrada matinar, en canvi durant la nit sóc com un rellotge. Puc estar hores i hores conduint que mai em canso. Això no t'ho poden ensenyar enlloc, va a caràcters. El títol expedit per la Societat General de Professions el vaig treure amb bona nota, he de dir amb orgull que vaig ser la primera de la meva promoció. Gràcies. El tema va ser amb les dues cartes de recomanació que necessitava per optar a la feina, però gràcies a coneixences les vaig aconseguir més tard que d'hora i aquí em té. Bé, preguntí el que vulgui.

Sembla una feina més monòtona del que realment és. Hi han mil petites tasques per fer a part de conduir. Evidentment controlar la velocitat, comunicació amb la central, informar les diferents estacions, controlar l'ordinador de cabina, incidències que hem de tenir en compte, fins i tot petites reparacions que podem fer sense ni tan sols aturar el tren. Jo faig la Occidental 1, la que discorre més a prop de l'Atlàntic, per la banda de Veracruz.

Ah, entenc. Vol que parli d'allò altre. És periodista vostè? Ah, no, doncs li he de dir que fa tota la pinta. Miri, nosaltres ja tenim prou feina amb conduir aquests gegants de ferro i acer. La resta no la podem controlar. Si cada cop que el tren s'atura he de vigilar si es pugen a la part de dalt del vagó

deu o cent persones per viatjar de franc, això ja no és feina meva, jo no sóc pas una policia. El que li puc assegurar és que tothom que viatja dins el vagó sí que en té de bitllet, això li ho garanteixo.

Avelino Cruz

No veiem res, tot és fosc i més fosc, només la llum d'alguna finestra oberta del vagó il·lumina amb la seva llum els voltants de les vies del tren mentre avancem. Veiem els coiots fugint de nosaltres tot endinsant-se al desert, roques i petits matolls discorren a gran velocitat mentre nosaltres avancem cap al nord, i t'has d'aferrar a qualsevol sortint que trobis, un clau, una maneta, la cosa més insignificant pot significar la diferència entre la vida i la mort. En Salvador, aquest noi tan callat que ha vingut sol com tants d'altres es al meu costat, no sé res d'ell excepte el nom. En el moment que t'has de pujar a la Bèstia prefereixes no saber gaire dels demès, ni que ells sàpiguen gaire de tu, així és millor, perquè saps quants pugen però mai quants baixaran, així que millor no perdre el temps, Salvador mira al cel, amb el cap mig amagat entre els braços aixeca els ulls cap a dalt, jo també ho faig, veig estrelles i més estrelles. De la llum que fan hi ha ombra al desert durant la nit, i els coiots ens ensenyen les seves dents ja amagats rere les roques, com dient-nos, si no us moriu quan us caigieu, no us preocupeu que nosaltres acabarem la feina, es riuen, i la Bèstia segueix avançant com enrabada els deu mil kilòmetres que discorren per les venes d'aquesta terra, roent de foc i pressa, com si tingués ànsies de deixar-nos anar a nosaltres, la seva càrrega indesitjada i invisible, el més aviat possible. A vegades has de tancar els ulls perquè la pols et deixa cec. Bufa el vent o som nosaltres que anem cavalcant-lo?, tanco els ulls, m'ha entrat la maleïda pols als ulls i em ploren, però no puc deixar-me anar, m'he d'aferrar com sigui als dos sortints als que m'agafo si no vull que totes les meves esperances es perdin en la fosc, em costa de suportar el dolor, els ulls em segueixen plorant, però he de ser fort, llavors començo a imaginar els estels dins els meus ulls, però el dolor és més fort que la imaginació, les llàgrimes surten disparades rere meu per la velocitat que porta la bèstia, no ho puc suportar, sí que ho puc suportar, he dit que sí, llavors ve el sotrac, tan

preocupat que estava dels ulls que no he sentit com els del davant avisaven que entràvem en una corba, noto com tot el cos em va enrere, de sobte caic entre dos vagons, la Bèstia em passa per sobre, m'he d'estirar el més pla possible, el tren passa per sobre meu, els seus budells son de ferro i acer, quan passa el tren el primer que penso és m'aixecaré ràpid i correré, potser encara estic a temps d'enganxar-me al darrer vagó, però quan ho intento fer caic desplomat a terra, la Bèstia s'ha cobrat el seu preu, una cama, estirat a terra escolto el brogit de la màquina marxant esperitada, ja no noto el dolor als ulls, els estels segueixen allà a dalt i sento els coiots com riuen

Winston Brown

Aquí la pudor ho omple tot, és una barreja de brutícia, suor i humitat que envaeix l'ambient i impregna les parets. Per molt que les dones de la neteja rasquin i rasquin, el dia següent aquesta olor torna a emergir com un esperit invisible, recordant-nos que també al paradís hi pot créixer merda. Però ja ho sabeu, feina és feina, algú ho ha de fer.

Tot i que venia avisat al principi m'en feia creus de com alguns podien caure tan baix. Jo vaig néixer més al nord, de fet tocant al Canadà. Quan vaig sortir de l'Acadèmia m'hagués agradat alguna destinació amb una mica més de prestigi o risc. Per exemple lluita antiterrorista, aquesta era la meva vocació inicial, defensar el meu país de possibles amenaces. Ja saps, som una potència i tenim molts enemics, així que cal estar sempre alerta. Però necessitaven gent aquí al sud, això era un colador i començaven a anar escassos d'efectius. Aquí sempre cal gent perquè molts dels agents es cremen, es farten d'estar-se tot el dia jugant a fet i amagat amb esparracats i morts de gana. Us en faríeu creus de com de miserables podem arribar a ser els éssers humans, he vist de tot. Fer les seves necessitats, prostituir-se, cuinar qualsevol cosa que troben fent un foc a terra, aguantar pluja, fred o un sol infernal dia rere dia...el que som capaços de suportar! I la majoria no s'en amaguen, els veus en grups o sols a l'altre riba del riu, o darrere les tanques metàl·liques fent temps, com si

res. Jo els planyo perquè molt malament han d'anar les coses al seu país per haver de fugir de qualsevol manera. Però què voleu que faci? Aquí no hi ha lloc per tothom. A vegades em pregunto si hi toquen del tot. Com pots passar-te les setmanes rondant pel mur si saps que encara que creuis en qualsevol moment t' enxamparan i et deportaran? Ho fem amb centenars o milers cada dia, semblem una màquina de deportació. Que no han entès el missatge?

El que haurien de fer és canviar les coses al seu país en lloc de venir al nostre per aprofitar-se dels drets que tant ens ha costat aconseguir. Que ens copiïn, si a mi no em fa res, però que ho facin lluny, a la seva terra.

A vegades me'ls quedo mirant mentre caminen sense rumb rere la tanca i em semblen autòmats. Com si algú els hagués donat corda i donessin voltes per inèrcia dins una presó de milers de quilòmetres. Desfilen sense rumb, al menys a mi no m'ho sembla que en tinguin. Els turons en van plens de petits assentaments, de nit quan veus petites fogueres a la llunyania no puc evitar pensar: A quants d'ells enxamparé demà? Estarà vora aquella foguera, o vora aquella altra? En Salvadorsito era un d'ells. Al principi només mirava a terra, i quan li parlaves feia veure que no t'entenia, ho feia veure, perquè tots aquests més mal que bé però parlen el *gringo*. El que li passava era que estava paralitzat per la por.

José Guadalupe

No senyora, nosaltres no teníem *plata* per comprar els bitllets, per això anàvem a la part de dalt, arraulits els uns amb els altres protegint-nos del vent, si haguéssim tingut prou ja li dic que ho haguéssim fet dins, com la gent que hi toca, asseguts, veient passar el paisatge des de la finestra, ja sé que vostè no jutja senyora, no som mala gent, simplement no ens arribava...però si tot just teníem un crostó de pa sec que el mullàvem amb una mica de llet que porto en aquesta cantimplora amagada, perquè sempre hem estat gent treballadora senyora, sí, amb aquestes mans que vostè

mateixa veu, disculpi si estan brutes, no són de vellesa senyora, són de treballar molt, des de que érem així de petits que no ho hem deixat de fer, llavors la burra ens ajudava molt, era una burra bona senyora, la millor burra de tot el Potosí, paraula, però li va venir el *muermo*, que no sap que és? El *muermo* és una cosa molt dolenta, la deu haver fet el mateix diable perquè sinó senyora jo no li trobo un altre explicació a tanta maldat, tres dies amb les seves nits va estar-se la pobra bramant de dolor, sí senyora, ja sé que vostè no té res a veure, que vostè ve després quan ja la feina està feta, el cas és que la terra s'assecava i s'assecava, i ja no teníem la burra per solcar el terra, ho comprèn senyora? i els petits eren massa petits per treballar la terra, hauria d'haver vist quines mans tenien, petites com un ratolí i suaus com el borriçol, ells encara no coneixien la maldat del món senyora, s'ho pot creure? cregui'm quan li dic que si haguessin aixecat un parell de pams més de terra jo els hauria dit, vinga, ajudeu al vostre pare, deixeu estar els jocs i el badar tot el dia, però eren així de petits, que el més gran tot just feia poc que caminava amb seguretat, m'entén? Alguna cosa havíem de fer, no ens pensàvem quedar de braços creuats i morir de gana.

Nosaltres vam pujar al tren a Tamaulipas, que quin poble diu? No ho sé, l'home que ens va portar en camió fins allà no ens va dir pas el nom del poble, tan sols ens va dir que el tren s'aturaria abans d'entrar a l'estació i que era en aquell moment que havíem de grimpar fins estar sobre el vagó, només havíem de fer-ho ràpid, i que no ens preocupessin dels maquinistes que ells ja estaven avisats, així vam fer, amb el cap acotat durant mils de quilòmetres, ja ho sé senyora, no es preocupi que estem acostumats, ens van avisar que quan arribéssim a Piedras Negras havíem de baixar, doncs què havíem de fer? Esperar i anar fent quilòmetres. Recordo que un noi, crec que em va dir que s'anomenava Salvador, quan va veure que la nostra aigua s'havia acabat ens va oferir una mica, jo per ser educat li vaig oferir un tros del meu crostó de pa sucat amb llet, va acceptar però es veia que el noi era molt callat, a mi la gent callada no em fa ni fred ni calor, però per la seva mirada veies que era de bona pasta, amb tots els respectes senyora, que sempre he tingut facilitat per intuir

aquestes coses, doncs com anava dient, el temps allà dalt es feia interminable per alguns, al principi Salvador jugava i feia ximpleries i ganyotes per distreure els nostres nens, però a mesura que avançàvem es va anar com apagant, el cansament i la falta de son suposo, jo ja vaig perdre el compte dels dies que portàvem allà, però a la vida cal saber avorrir-se, oi?

Avui quan ens hem aturat ningú ha sospitat res, no ha estat precisament la primera parada que hem fet al mig del no-res, però de sobte han aparegut en camions una trentena d'homes armats amb matxets, nosaltres només volíem que el tren arrenqués d'una vegada però semblava que el maleït tren, perdó, estava entestat a quedar-se allà fins que acabés aquella visita inesperada, llavors ens han dit que prou de romanços i que traguéssim tota la *plata* si no volíem resultar injuriats, però i quina plata volíem que els donéssim si a part de la dignitat a nosaltres ja no ens queda res? comprèn senyora? Ningú s'ha mogut, ja sabíem que això podia succeir, hem sentit moltes històries d'aquestes, ells han començat a rodejar el vagó en el que ens trobàvem, tot d'una un d'aquells homes dels matxets ha atacat un dels nois que se li estava encarant, allò ha estat la guspira que ho ha encès tot, suposo que la sang crida a la sang, els altres s'han afegit, i ens ha enxampar a nosaltres al mig, ho veu senyora? Quan es té mala sort es té mala sort en tot, els qui han pogut han fugit a corre-cuita i a la desesperada s'han pujat a qualsevol dels altres vagons, en Salvador ha estat un d'ells, crec que ho ha fet arrossegant-se per sobre les pedres de la via sota un dels vagons, nosaltres volíem fer el mateix, vull dir fugir com abans millor, però els petits, comprèn, aquests no poden córrer, encara no coneixen la maldat del món, si el gran tot just sap caminar, quan llavors un dels homes amb el matxet ja ensangonat s'ha tirat sobre meu, llavors ha començat a cridar-me, *la plata, la plata*, on tens la *plata*? i jo només he pogut respondre que quina *plata*? Senyora, ja li he dit que si vam haver de marxar va ser perquè no teníem *plata* i ara aquell em volia robar una cosa que no tenia, jo només patia per que no fessin mal als petits ni la dona, quan tot d'una he estirat el braç per protegir-los aquell estrany ha picat fort amb el matxet, tot ha anat molt ràpid, he vist com la meva mà fins sota

el colze queia i rodolava pel sostre del vagó, senyora, li juro que en aquell moment no he sentit res de dolor, després m'ha clavat tres o quatre cops més, ho veu senyora? i tot per una cosa que no havia manera de donar-li, però què carai volia que li donés jo?, ens hem tornat bojos, a mi em sortia sang per tot arreu, però molta, molta senyora, al meu voltant tot estava tacat de vermell, com pot ser que tinguem tanta sang guardada entre pell i óssos? Crec que he caigut del vagó. Al voltant meu escoltava només que crits, xiscles i plors. Des de terra he vist com l'home del matxet ha marxat, llavors he començat a sentir molt de fred i notava com les parpelles em queien, sap com quan portes treballant de matinada fins la nit i vols seguir però el cos diu prou? Doncs així estava jo senyora, que no valia per res, molt cansat. Amb la boca seca i la sensació que alguna cosa dins meu s'escolava no he pogut més i m'he quedat adormit.

Quan he tornat a obrir els ulls era aquí amb vostè, senyora. Li ho agraeixo, de veritat. Si no és molt demanar, sap quan podré tornar a veure als petits i la dona? Potser encara els puc enganxar abans que creuin la frontera.

Nom desconegut, Àlies Pollo

Aquí passant l'estona. Poca cosa. No, jo no en sé res. La gent parla molt però en realitat no en té ni idea. Ximples, parlar és de franc per això tothom opina. Això està molt tranquil. No ho veus que tranquil tot? Aquí bona gent, treballar del que es pugui i a passar-ho bé. A gastar-s'ho en tragos! La vida s'ha de viure, de què serveix lamentar-se tot el dia? De veritat que no sé de què em parles. Que veus algun per aquí? Doncs jo tampoc. Bé, fins aquí, ja en tinc prou. Ara millor escampa la boira. Jo marxo que em venen a recollir i si jo fos tu faria el mateix...

Brayan Bermúdez

Els anomenen de moltes maneres però principalment són coneguts com coiots o polleros... no parlen gaire. Bàsicament van donant ordres amb monosíl·labs. Recordo que vam quedar vora un solar abandonat a la sortida de Piedras Negras, prop de Los Rosales. Era negra nit, encara faltarien tres o quatre hores per a que sortís el sol. És clar que sabem que unten als de la migra, sinó com pensa que aquesta gent pot treballar? Aquí cobra tothom, els d'una banda i els de l'altra, i nosaltres només som uns altres cornuts que els seguim pagant la festa, els trets, el tequila, els cotxes cars, les noies, les drogues o en el que carai s'ho vulguin gastar aquesta gent sense ànima. Doncs érem al solar i recordo que en Salvador em va preguntar si tenia foc, jo vaig aprofitar per pidolar-li una cigarreta. I així parlant vam veure que tots dos ens havíem criat a la mateixa zona. De fet vaig arribar a conèixer la seva germana, Luisa es deia si no recordo malament. Bé, el cas era que estàvem allà un grupet d'unes quinze persones esperant al *pollero* sense tenir-les totes, perquè aquests primer et demanen els calés i després ja pots pregar per a que siguin legals i no t'estiguin aixecant la camisa, m'entens... Perquè si després no apareixen per molt que un altre dia te'l tornis a trobar pel carrer millor no diguis res que encara t'emportaràs de record una bala entre cella i cella. Em sap greu dir-ho però a vegades sento que nosaltres som la classe baixa de la classe baixa, no sé qui deu quedar per sota nostre, només les rates i els escarabats. Dispensi, que té una cigarreta?

Mentre érem allà els *moscones* de la *migra* no deixaven de donar voltes al cel, il·luminant amb els seus focus qualsevol racó del Rio Bravo. Com si no tinguessin prou amb l'invent aquell que havien acabat de posar al riu. Tot d'una va i es presenta el Pollo. Ens reuneix i ens diu que l'anem seguint sense fer soroll. Que si tot va bé en una hora ja estarem trepitjant territori dels Estats Units d'Amèrica, i que si no va bé ell no ens coneix de res. Veiem els *moscones* com es van allunyant cap al nord-oest seguint el curs del riu. D'una espetegada de dits ens fa saber que és el moment de marxar. Sortim tots a recer de l'ombra dels edificis, per sort aquella zona de la població no té gaires llums de carrer que funcionin. Jo vaig rere en Salvador, que avança amb l'esquena mig ajupida,

amagant el rostre. No sé perquè però estúpidament penso que amaga la cara perquè potser no vol que el reconguin, com si ell fos algú conegut i no un més dels milers que cada dia volen creuar la frontera. Seguim avançant, aturant-nos cada deu metres. A vegades ens parem una bona estona sense cap motiu aparent i tot d'una hem d'arrencar a córrer rere el *pollero*. On acaba el carrer veiem un home assegut en una bicicleta que fuma, el fum blanc es va desfent lentament sota la llum del fanal. Anem cap allà, rere seu hi ha un petit túnel amagat rere uns matolls. Llavors el *pollero* s'atura i ens diu que per creuar ens hem d'arrossegar per terra, és d'aquesta manera que aconseguirem creuar la frontera.

Winston Brown

El més divertit és a la nit, quan treballem amb els visors de visió nocturna, sembla un videojoc però molt més emocionant! Això que diré ara no es pot dir, però entre nosaltres, a vegades fem apostes per veure qui enxampa més. Ja ho sé, queda molt malament dir-ho, però també tenim dret a distreure'ns una mica.

Recordo la cara que van posar el dia que vam instal·lar les boies al riu, els païos no s'ho podien creure. No entenien res, veies com es feien petits grupets mentre observaven els camions i les grues treballar. Assenyalaven amb el dit i acte seguit giraven el cap per poder fer un intercanvi d'impressions sobre el que s'imaginaven que estava succeint. Semblava que estaven veient una aparició! Alguns fins i tot reien. Ja riuríem després nosaltres. El que hagués donat per veure la cara que posarien els pocs agosarats que segur que intentarien creuar com cada nit el riu quan a meitat de camí descobrissin que les boies estan revestides amb pues per no poder agafar-te. Bon invent aquest, qui ho va maquinat era tot un malparit!

Llavors ens van tenir una bon temps tancats al túnel aquell sense poder tirar ni cap a una banda ni cap a l'altre. No sé quanta estona vam arribar a estar allà, però quan vam sortir al cel ja es començava a intuir un lleu to blavós. Recordo que ens van dir que sobretot correguéssim en diferents direccions, mai tots junts com si anéssim cap al mateix lloc. D'aquesta manera si la *migra* ens descobria ho tindrien més difícil per enxampar-nos a tots. Jo com sempre he tingut por de la foscor em vaig enganxar rere el primer paio que vaig trobar. Vam estar així uns segons, avançant sense dir res ni mirar cap a on anàvem. En un acte de por desesperat el vaig enganxar per l'esquena i vaig cridar-li, com es diu vostè? I ell, desempallegant-se de mi va dir: «Salvador, i ara calla la boca!» mentre arrencava a córrer un altre cop. A mesura que avançàvem en la penombra sentíem com les gambades dels altres s'anaven perdent en el silenci. Vam estar donant voltes una bona estona, encara no es veia res i em feia molta por caure per un terraplè o qualsevol forat que hi hagués entre les roques. Així que suposo que vam decidir córrer en direcció cap a on sortia el sol, però us ho ben juro que si el cel començava a clarejar tímidament el que hi havia sota les muntanyes encara era més negre que el carbó. Tranquil·lament podríem haver corregut cap a un barranc que no ens haguéssim adonat fins que no haguéssim estat caient muntanya avall.

Tot d'una, rere els turons van aparèixer unes llums volant pel cel en línia recta, va resultar ser un *moscón* que tornava cap a rio Bravo. Nosaltres van seguir com si res, corrent sense aturar-nos, confiant en la nostra bona sort, com si mai n'haguéssim tingut! Jo seguia enganxat a Salvador, el pensava seguir fins la mateixa porta de l'infern si calia. Llavors el *moscón* en lloc d'anar cap al riu va decidir fer un parell de voltes pel terreny on érem nosaltres. A mi cada cop em costava més seguir el ritme d'en Salvador, notava com em costava respirar, em cremaven els pulmons i ell poc a poc s'anava allunyant de mi. Com corria el condemnat! De sobte vaig ensopegar amb una pedra, vaig anar a petar de quatre grapes a terra. Uns moments després l'helicòpter ja m'estava il·luminant.

Mentre encara notava a la boca el sabor de la sang barrejat amb sorra vaig escoltar les sirenes dels furgons de la migra cantant d'alegria mentre s'apropaven.

Josephine Wellington

Aquell matí havia quedat per jugar a golf amb uns possibles clients. Venien de Suècia. De fora aquesta vida sembla molt plàcida i agradable però la veritat és que no pares mai. Has d'estar constantment pendent de mil detalls petits fent sempre bona cara, així que no us cregueu que vivim tan bé. La nit anterior havíem fet una gran rebuda al resort fins les tantes de la matinada i el dia següent a la tarda després de menjar al Big Rancho El Taco teníem previst un tour en helicòpter per apreciar els contorns de la zona. Així que aquella partida era molt important. En aquesta mena d'esdeveniments hi ha molt voltor rondant i no és tan fàcil disposar de moments tranquils amb els bons clients, els realment bons vull dir. Així que tot i que no havíem dormit gaire calia lluir el millor somriure acompanyat de la conversa més eloqüent. Res que un bon Goody's no pugui arreglar.

No anàvem ni pel tercer forat que tot d'una apareix un esparracat travessant el green. Anava com un captaire i mig arrossegava una cama. Aquell nano semblava que havia creuat a peu el continent des del Pacífic! Duia a sobre tota la pols del desert. Doncs va deambular pel green davant la nostra atònita mirada i al paio no se li va ocórrer res millor que agafar-se al pal del *hole* per recuperar l'alè. Aquell mexicà no sabia ni on era, es va asseure sobre el forat i quan es va adonar de la nostra presència només sabia dir que water, water, water...quin espectacle, semblava sortit de La Nit dels Morts Vivents. Sort que els clients s'ho van prendre tot a broma. Fins i tot em van preguntar si era gaire habitual allò! Home, a cent quilòmetres de la frontera no gaire. Mentre jo feia una trucada discreta al servei de seguretat del club un dels clients suecs es va apropar per donar-li al noi una

cola amb gel. Negocis sí, però abans de tot humanitat. He de dir que gràcies a aquell incident l'ambient es va distendre molt i vam aconseguir els clients.

Winston Brown

Quan el vam enxampar estava mort de por. Se'ls veu a la mirada i no m'estranya, s'han deixat tots els diners i quasi la vida per res. Li preguntaves d'on venia, el nom, l'edat, el que fos, qualsevol cosa que l'identifiqués, però semblava que parlessis amb un nino. Hi han molts com ell, centenars cada dia, ho intenten per diferents punts de la frontera. És un degoteig constant, així que no em pregunteu si no m'emociono o no sento cap mena de compassió. Simplement t'hi fas.

Finalment vam poder treure-li que el seu nom era Salvador, i que venia del sud del país. Un mer tràmit que en realitat a ningú l'importa el més mínim. Només ets unes lletres escrites a un paper. Quan érem a punt de deportar-lo amb els altres va aparèixer un decret nou de Washington pel qual es donaria la nacionalitat nord-americana a immigrants en situació il·legal a canvi d'ingressar com a integrants de la Border Patrol. Això volia dir com a informadors i també fent tasques de manteniment de les diferents barreres que tenim entre les dues fronteres. Barreres s'entén el mur, les boies del riu, diferents tipus de tanques, descobrir els possibles túnels, etc...Nosaltres teníem la missió de seleccionar a aquest petitíssim grup d'afortunats.

Suposo que m'havia caigut bé, de fet la història aquella del camp de golf ens va tenir entretinguts ben bé un parell de dies. Com carai s'ho havia fet per caminar un centenar de quilòmetres sense que ningú l'enxampés? Se les sabia totes, així que jo el volia al meu equip, i tant!

I què fa amb nosaltres? Com acabo de dir, bàsicament manteniment del mur, inspecció de les boies, vigilar que tot estigui correcte i no hi hagin escletxes per poder entrar al país. Rondes a peu per

camins intransitables amb l'objectiu de descobrir possibles cadàvers o il·legals perduts pel desert per procedir a detenir-los. També vigilància ocular. Una mica de tot. I de tant en tant l'enviem a l'altra banda per a que es vagi mantenint al dia de com està el tema, fluxos de persones, màfies, novetats que corren pel carrer, fer indagacions sobre possibles *polleros* furtius que no volen tributar una mica el que ens pertoca. No m'agrada dir-ho així, sona lleig, però fa una mica la feina bruta.